

Teresa Górecka, Leszek Czerwiński

Zasoby biblioteczne na wyciągnięcie ręki. Zintegrowane serwisy udostępniania elektronicznych źródeł informacji medycznej

Forum Bibliotek Medycznych 3/2 (6), 442-445

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wszystkie narzędzia SerialsSolutions współpracują ze sobą tak aby w pełni zaprezentować rzeczywistą wartość i potencjał kolekcji elektronicznych posiadanych przez bibliotekę. Spójny i przejrzysty interfejs umożliwia użytkownikom prosty i pełny dostęp do jej zasobów. Dla bibliotekarzy integracja urządzeń SerialsSolutions oznacza łatwiejsze zarządzanie różnorodnymi usługami związanymi z dostępem do zasobów elektronicznych.

SerialsSolutions dostarcza najbardziej zaawansowane technologie. Oprogramowanie i wszystkie dane gromadzone są na serwerach firmy. Eliminuje to konieczność ich implementacji. Nie jest wymagany zakup bardzo kosztownego oprogramowania czy serwerów. Systemy biblioteczne nie muszą być samodzielnie aktualizowane i konwertowane. Nie jest również wymagane ładowanie meta danych. Oferowane w ramach usługi oprogramowanie (SAAS) umożliwia SerialsSolutions codzienną aktualizację danych oraz szybkie reagowanie na uwagi klientów. Dzięki SAAS biblioteki nie muszą angażować znacznych środków inwestycyjnych, zastępując je corocznymi opłatami, a tym samym uzyskują możliwość korzystania ze światowej klasy usługi za rozsądną cenę.

Mgr Teresa Górecka
Mgr Leszek Czerwiński
Aalsmeer, Poznań - EBSCO

ZASOBY BIBLIOTECZNE NA WYCIĄNIĘCIE RĘKI - ZINTEGROWANE SERWISY UDOSTĘPNIANIA ELEKTRONICZNYCH ŹRÓDEŁ INFORMACJI MEDYCZNEJ

Badania użytkowników na świecie pokazują, iż zasoby kupowane przez biblioteki nie są w pełni wykorzystywane z uwagi na to, iż są posadowione w różnych serwisach na różnych platformach i dostęp do nich jest w związku z tym utrudniony. Problem ten będzie się pogłębiał wraz z kolejnymi rocznikami użytkowników coraz bardziej przyzwyczajonych do poszukiwania informacji w otwartym Internecie poprzez łatwe wyszukiwarki internetowe.

Z drugiej strony z uwagi na bogactwo dostępnych źródeł następuje obniżenie efektywności pracy naukowej. Według raportu firmy konsultingowej Outsell Inc. badania wśród pracowników naukowych w USA wykazały, że w ciągu 6 lat między 2001 i 2006 rokiem czas, jaki użytkownicy musieli poświęcić na poszukiwania i analizę informacji wzrósł średnio z 8 godzin tygodniowo w 2001 roku do ok. 14 godzin

tygodniowo w 2006 roku, a proporcje między czasem poświęconym na wyszukanie informacji a czasem poświęconym na jej przeanalizowanie i zastosowanie w badaniach ulegają odwróceniu. Między 2004 i 2006 rokiem czas poświęcony na wyszukanie informacji wśród użytkowników bibliotek medycznych wzrósł średnio z 4,2 aż do 5,4 godzin tygodniowo, a czas poświęcony na analizę informacji wzrósł z 3,9 do 4,9 godzin tygodniowo. Użytkownicy oczekują, iż bibliotekarze powinni zająć się selekcją informacji i zorganizowaniem dostępu do niej zarówno w przestrzeni fizycznej jak i wirtualnej biblioteki w sposób gwarantujący wysoką jakość informacji, ale tak prosty i łatwo dostępny jak w PubMed czy Google Scholar.

Konieczna jest więc integracja zasobów bibliotecznych, tak aby umożliwić użytkownikom łatwe dotarcie do wszystkich prenumerowanych przez bibliotekę źródeł elektronicznych. Służą do tego narzędzia zintegrowanego wyszukiwania umożliwiające jednoczesne przeszukiwanie wszystkich zasobów elektronicznych na jednej platformie.

Firma EBSCO proponuje dwa takie narzędzia: EBSCOhost Integrated Search oraz EBSCO Discovery Service.

Multiwyszukiwarka EBSCOhost Integrated Search (EHIS) pozwala na jednoczesne przeszukiwanie zasobów biblioteki poprzez jedno okienko wyszukiwawcze, które może być posadowione na stronie biblioteki. Umożliwia wyszukiwanie na jednej platformie w różnych źródłach elektronicznych prenumerowanych przez bibliotekę, w tym w bazach różnych dostawców, katalogu OPAC i pakietach wydawców. Wszystkie zasoby są podłączone zdalnie przy pomocy łączy (konektorów), a zapytanie wyszukiwawcze użytkownika jest wysyłane jednocześnie na serwery różnych dostawców do wszystkich podłączonych kolekcji, baz i serwisów i rezultaty z tych źródeł są wyświetlane na jednej platformie EBSCOhost. Multiwyszukiwarka EHIS zapewnia integrację zasobów biblioteki na jednej rozbudowanej platformie wyszukiwawczej EBSCOhost, aby umożliwić użytkownikowi szybkie, łatwe i intuicyjne wyszukiwanie i dzięki temu zwiększa efektywne wykorzystanie zasobów kupowanych przez bibliotekę. Obecnie wiele z tych zasobów jest dla użytkownika trudne do znalezienia, ponieważ są one ukryte w różnych serwisach na różnych platformach.

Funkcje multiwyszukiwarki:

- Opcje ekranu wyszukiwania podstawowego i zaawansowanego EBSCOhost
- Grupowanie rezultatów według tematyki i rodzajów publikacji
- Sortowanie wyników według stopnia trafności i daty
- Ograniczanie wyników według daty publikacji
- Szybkie wyświetlanie pierwszych wyników, podczas gdy pozostałe rezultaty są wyświetlane w miarę ich pojawiania się
- Opcja dodawania wyników do podręcznego folderu

- Możliwość zakładania indywidualnych kont do zapisywania strategii wyszukiwawczej, wyników wyszukiwań i wiele innych opcji dostępnych na platformie EBSCOhost.

EBSCO współpracuje z wiodącymi firmami w zakresie technologii metawyszukiwania, aby umożliwić przeszukanie największej liczby źródeł w branży informacji.

Drugim, bardziej kompleksowym narzędziem jest **metawyszukiwarka EBSCO Discovery Service (EDS)**. Jest to scentralizowany indeks metadanych z różnych źródeł posadowiony na serwerze EBSCO. Firma EBSCO zindeksowała ogromną liczbę źródeł i zebrała wszystkie metadane do nich od różnych wydawców. Poprzez stworzenie jednolitego indeksu zasobów informacyjnych biblioteki *EBSCO Discovery Service*[™] (EDS) zapewnia użytkownikom łatwy i skuteczny środek dostępu do wszystkich źródeł na jednej platformie wyszukiwawczej. EDS obejmuje metadane zarówno z wewnętrznych źródeł bibliotecznych jak i zewnętrznych zasobów, jak bazy danych różnych dostawców, pakiety, książki i publikacje różnych wydawców tworząc zindeksowany serwis o ogromnym wymiarze i szybkości. Nawet, jeśli kolekcja biblioteki jest bardzo obszerna pod względem rozmiaru i zakresu, to jej lokalne indeksowanie umożliwia wyjątkowo szybkie otrzymywanie rezultatów wyszukiwań. Zapytanie wyszukiwawcze użytkownika jest wysyłane do zbioru metadanych na serwerze EBSCOhost i rezultaty są wyświetlane na jednej platformie EBSCOhost

Firma EBSCO zapewnia największą bazę metadanych z uwagi na to, iż jest agencją prenumeraty czasopism i agregatorem (bazy danych).

Zawartość serwisu EDS można odpowiednio konfigurować tak, aby umożliwić bibliotekom rozbudowanie i rozszerzenie serwisu dopasowując go indywidualnych potrzeb. EBSCO oferuje szeroki zakres opcji adaptacji serwisu w odniesieniu do podstawowych kolekcji metadanych jak również końcowego dostarczania wyników wyszukiwania.

Serwis EDS jest oparty o prostą, intuicyjną i niezwykle rozbudowaną platformę EBSCOhost[®]. Poprzez połączenie łatwości obsługi i szybkości EBSCOhost z EDS użytkownicy otrzymują najbardziej kompletne i wszechstronne narzędzie wyszukiwań. Serwis umożliwia użytkownikowi przeszukanie obszernego zbioru metadanych i łączy go do zawartości źródeł, do których ma prawo dostępu.

Cechy serwisu:

Głębsze i obszerniejsze indeksowanie w niż w jakimkolwiek innym serwisie

Więcej kompletnych metadanych z najlepszych źródeł

Wszystko, czego potrzebuje naukowiec, zebrane w jednym miejscu

Dostęp do całej kolekcji poprzez jeden, dobrze znany interfejs

Wyszukiwanie pełnotekstowe

Bardzo dobra współpraca EBSCO z wydawnictwami naukowymi

Szybki, łatwy dostęp do wszystkich pełnotekstowych zasobów biblioteki (elektronicznych i drukowanych): czasopism, publikacji, książek, zbiorów specjalnych, katalogu OPAC i wiele innych.

Biblioteki mogą zmienić wygląd komponentów interfejsu, w tym kolory, logo, opcje wyszukiwań, nazwę serwisu np. użytkownik może nie widzieć nazwy „*EBSCO Discovery Service*”, a zamiast tego będzie widział nazwę uniwersytetu. Katalog biblioteki zostaje załadowany do serwisu EDS, co pozwala na sprawdzanie danych w katalogu w czasie realnym i codzienne uaktualnianie zmian w katalogu.

Właściwości EBSCO Service Discovery:

- Jeden prosty punkt dostępu przystosowany dla każdej biblioteki
- Szczegółowe metadane od wielu dostawców i wydawców (np. abstrakty i słowa kluczowe dostarczone przez autorów, hasła przedmiotowe itp.)
- Metadane pochodzące z dziesiątków tysięcy czasopism i milionów książek
- Pełne indeksowanie prenumerowanych przez bibliotekę baz danych *EBSCOhost*
- Okładki książek, opisy książek, opisy materiałów audiowizualnych, przypisy, objaśnienia, hasła przedmiotowe, opisy dla setek tysięcy publikacji
- Pełne indeksowanie najważniejszych prenumerowanych baz danych innych wydawców
- Katalog OPAC w pełni załadowany bezpośrednio do serwisu EDS, codziennie aktualizowany, kontrola dostępności publikacji w czasie rzeczywistym i możliwość przeszukiwania wraz z wszystkimi czasopismami i innymi źródłami poprzez jedno okienko do wyszukiwania

EBSCO Discovery Service (EDS) to kompleksowe rozwiązanie ujawniające zasoby biblioteki. Zapewnia prosty dostęp do wszystkich zasobów biblioteki poprzez jedno okienko do wyszukiwania. Jest potężnym narzędziem dla naukowców. Umożliwia znormalizowane dane, uporządkowane według stopnia relewancji, grupowanie, filtrowanie i porządkowanie wyników. Daje możliwość korzystania z folderów, eksportowania formatu cytowań, historii wyszukiwań i innych opcji dostępnych na platformie *EBSCOhost*.